

În articolul *Cu privire la problema cuvintelor compuse prescurtate în limba rusă și română*, S. Vainberg face unele precizări de termeni, obiectînd împotriva unor manuale în care se identifică cuvîntul compus prescurtat (сложносокращённое слово) cu abrevierea (аббревиатура). În continuare autorul ilustrează prin exemple concludente afirmația că în ultimii ani în limba română a devenit mai productiv decît înainte procedeul de formare a cuvintelor prin unirea silabelor inițiale ale temelor componente. Fenomenul este explicat prin influența limbii ruse.

O încercare interesantă de a privi în mod comparativ sufixele din limba rusă și română o reprezintă articolul *Sufixele substantivele abstracte în limba rusă și română* de N. Mangul. Deși nu împărtășim unele afirmații de detaliu ale autoarei (de pildă, afirmația potrivit căreia în limba română toate procedeele de formare a cuvintelor ar fi productive, p. 35), socotim că în ansamblu articolul este interesant, mai cu seamă prin problema pe care o ridică.

Considerații utile pentru studierea comparativă a limbilor rusă și română cuprinde și articolul *Traducerea echivalentă a prepoziției românești «pentru»* de M. Singer.

În *Declinarea nominală în Evanghelia lui Ostromir în comparație cu datele oferite de monumentele slave vechi*, M. Dumitrescu, bazîndu-se pe studierea atentă a izvoarelor, corectează părerea anterioară potrivit căreia în perioada creării originalului ar fi existat 5 tipuri de declinare nominală și arată motivele pentru care socoate că e mai întemeiată admiterea a patru tipuri de declinare.

În articolul *Mediobulgara într-un hrisov slavo-român de la începutul secolului al XV-lea*, E. Vrabie, pornind de la cîteva considerații de ordin istoric și de la unele detalii de limbă dintr-o scrisoare a lui Mihail I (1418—1420) către brașoveni și rijnoveni, susține că diacul care a redactat textul nu era un slav localnic, «dacic», ci un slav emigrant din sudul Dunării, dinspre Macedonia.

Din secțiunea a II-a a culegerii menționăm articolul *Unele observații asupra prepozițiilor din limba rusă* de L. Niculescu. În acest articol sînt unele afirmații de amănunt pe care nu le împărtășim. De exemplu, autoarea afirmă categoric că nu pot exista două etape distincte în perceperea prepozițiilor dintr-o limbă străină: etapa însușirii sensului lexical și etapa însușirii sensului gramatical (p. 93). Noi socotim, dimpotrivă, că prima dintre aceste faze poate exista și fără cea de a doua. Acest lucru este confirmat chiar de practica predării limbii ruse, cînd elevii sau studenții știu precis că *без* înseamnă «fără», dar fac uneori greșeli în ceea ce privește etapa a doua, folosirea cu cazul genitiv. La p. 97 autoarea unește prepozițiile *к* și *но* într-un cuplu antonimic, ceea ce considerăm de asemenea că este o scăpare.

Cu toate rezervele nefinsemnate pe care le avem față de acest articol, socotim că el poate fi utilizat cu mult folos în procesul predării limbii ruse în școlile din R.P.R.

Din secțiunea a III-a face parte articolul *Cu privire la natura tipicului în estetica lui Belinski* de E. Loghinovskaia. Secțiunea a IV-a cuprinde recenzii și note, semnate de V. Vasenco, S. Buium, A. Cristescu.

Privită în ansamblu, «Culegerea de studii» a cadrelor didactice de la Institutul Pedagogic «Maxim Gorki» reprezintă o contribuție demnă de relevat pe linia adîncirii studiilor de slavistică și mai ales de rusistică din țara noastră.

Emil Vrabie

Słownik wyrazów bliskoznacznych (pod redakcją Dr. St. Skorupki), Varşovia, 1957, 450 p.

«Dictionarul de sinonime» apărut în Polonia se divizează în două părți: «Grupy wyrazów bliskoznacznych» (Grupele de sinonime), conținînd două treimi din totalul lucrării, și un *index* pe trei coloane, numărînd aproximativ 30 000 de termeni.

În prima parte sînt date cuvintele care apar în anumite sintagme fixe, frecvent folosite. Astfel la termenul *pieśń* «cîntec» figurează construcțiile des utilizate *pieśń ludowa*, ~ *patriotyczna*, ~ *choralna*. În plus, se dau sinonimele aproximative ale termenului de bază (*pieśń*), tot în anumite construcții menite să le definească semnificația: *aria operowa*, *kuplet kabaretowy*, *kantata na chór i orkiestrą*, *hymn narodowy* etc.

În partea finală, la *index*, se notează toate cuvintele care au sinonime cu sinonimele lor; natural că aici apar și cuvintele trecute în prima parte a lucrării, dar acestea sînt